

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-УМЕТНИЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА БЕОГРАД

Бр. 1380

08.03.

2022. год.

БЕОГРАД

АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-УМЕТНИЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА БЕОГРАД

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-УМЕТНИЧКИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
БЕОГРАД

(Пословно име)

Старине Новака 24, 11060 Палилула, Београд

(Седиште)

18376385

(Матични број)

08.03.2022.године

(Датум)

САДРЖАЈ:

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.....	3
2. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ.....	4
3. ПОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА	4
4. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ	5
5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ	6
6. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	8
7. ЕВИДЕНЦИЈЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ.....	8
8. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	9

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени Гласник" Републике Србије број 101/2005 и 91/2015, 113/2017) председник Академије техничко-уметничких струковних студија Београд, дана 08.03.2022. године доноси:

П Р А В И Л Н И К О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности послодавца и запослених у вези безбедности и здравља на раду, мере којима се осигурава безбедност и здравље запослених, као и друга питања везана за безбедност и здравље на раду у Академије техничко уметничких струковних студија Београд (у даљем тексту: Академија).

Члан 2.

Послодавац има опште и посебне обавезе за спровођење мера безбедности и здравља на раду. Послодавац је дужан да предузме превентивне мере ради спречавања и отклањања ризика од повређивања и оштећења здравља запослених.

Члан 3.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, као и посебна права у случају да му прети непосредна опасност по живот и здравље.

Члан 4.

Послови безбедности и здравља на раду обављају се од стране лица кога одреди председник Академије (у даљем тексту: послодавац) сагласно члану 15. Закона о безбедности и здрављу на раду.

Послодавац својим решењем одређује лица која ће обављати послове безбедности и здравља на раду.

Лица одређена за обављање послова безбедности и здравља на раду морају имати најмање средњи степен стручне спреме и положен стручни испит прописан законом.

Члан 5.

У обављању послова безбедности и здравља запослених, поред лица за безбедност и здравље на раду, послодавац је дужан да ангажује и службу медицине рада.

Члан 6.

Запослени са здравственим сметњама, утврђеним од стране здравственог органа, не може да обавља послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања или последице опасне по његову околину.

Члан 7.

На пословима на којима постоји повећана опасност од повређивања, професионалних или других обољења може да ради само запослени који поред посебних услова утврђених актом о систематизацији, испуњава услове за рад у погледу здравственог стања, психофизичких способности, доба живота.

Члан 8.

Запослени млађи од 18 година живота не могу да раде на пословима који би на основу налаза надлежног здравственог органа, могли штетно и са повећаним ризиком да утичу на његово здравље и живот са обзиром на његове психофизичке способности.

Члан 9.

Запослена жена за време трудноће не може да ради на пословима који су по налазу надлежног здравственог органа штетни за њено здравље, а нарочито на пословима који захтевају подизање терета или на којима постоји штетно зрачење или изложеност екстремним температурама и вибрацијама.

Члан 10.

Запосленом инвалиду рада или лицу са умањеном рандом способношћу послодавац је дужан да обезбеди обављање послова према преосталој радној способности.

2. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 11.

Послодавац је дужан да предузме следеће превентивне мере:

- периодични преглед оруђа, уређаја и средстава рада и благовремено отклањање утврђених недостатака,
- периодични преглед громобранских и електричних инсталација и благовремено отклањање утврђених недостатака,
- претходни и периодични лекарски прегледи запослених који обављају послове са повећаним ризиком,
- мерење и утврђивање физичко-хемијских и биолошких штетности на рандом месту,
- испитивање буке и вибрација на машинама, возилима и средствима за рад,
- обезбеђивање личних заштитних средстава и личне заштитне опреме за запослене према утврђеној спецификацији као и контролом коришћења истих,
- прописивање мера безбедности и здравља на раду конкретизованих за сваку организациону целину као и контрола поштовања прописаних мера ,
- стално спровођење обуке запослених за безбедан рад и вршењем сталне провере обучености запослених,
- сузбијање употребе алкохола и других средстава зависности у току рада или непосредно пре ступања на рад вршењем сталних контрола,
- давање сигурносних инструкција и упутстава за безбедан рад,
- вршење анализа узрока повреда на раду и професионалних обољења ради предузимања мера у циљу смањења истих,
- примена других законом и подзаконским актима прописаних превентивних мера.

Превентивне мере послодавац обезбеђује пре почетка рада запосленог, у току рада, као и код сваке измене технолошког поступка.

3. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА

Члан 12.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Члан 13.

Послодавац ће у писаном облику донети Акт о процени ризика за свако радно место до законом прописаним роком.

Члан 14.

Послодавац ће Актом о процени ризика, а на основу оцене службе медицине рада одредити посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени за обављање послова са повећаним ризиком.

Члан 15.

Послодавац ће у законском року оспособити одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају наступања опасности по безбедност и здравље запослених.

Члан 16.

Уколико послодавац део послова обавља организовањем издвојене радне јединице, обавезан је у циљу обезбеђења безбедности и здравља на раду, да најмање осам дана пре почетка рада, обавести инспекцију рада о почетку свог рада, о раду издвојене јединице и о свакој промени технолошког процеса.

При извођењу рада на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта, или при промени технолошког процеса дуже од седам дана, послодавац је дужан да изради прописан елаборат о примени мера безбедности и заштити здравља на раду који уз извештај о почетку рада доставља надлежој инспекцији рада.

Члан 17.

Ако послодавац за обављање својих послова ангажује запослене код другог послодавца дужан је да им обезбеди прописане мере за безбедан и здрав рад.

Члан 18.

Ако послодавац врши промену технолошког процеса, при свакој промени истог дужан је да пре почетка рада, средства рада прилагоди том технолошком процесу.

Члан 19.

Документација о употреби опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду и опасне материје мора бити на српском језику. Документацију обезбеђује произвођач, односно испоручилац опреме, у којој мора да наведе све чињенице и податке за оцењивање и отклањање ризика на раду.

4. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 20.

Послодавац је дужан да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад. Оспособљавање се врши код заснивања радног односа, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава рада, код промене процеса рада као и периодичну обуку на годину дана за радна места са повећаним ризиком и на четири године за остала радна места.

Члан 21.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад треба да буде прилагођено специфичностима њихових радних места. Обуку и проверу теоријске оспособљености запослених врши стручно лице за безбедност и здравље на раду, а проверу практичне оспособљености запослених врши њихов непосредни руководиоца, на радном месту уз учешће стручног лица за безбедност и здравље на раду или ангажовањем

овлашћеног правног лица за вршење ових послова-агенције. О провери оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад саставља се записник.

Члан 22.

Када технолошки процес захтева додатно оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад послодавац је дужан да га путем обавештења, упутства или инструкција о томе обавести у писаној форми. У хитним случајевима обавештавања, упутства или инструкције могу се дати усмено.

Члан 23.

Послодавац је посебно дужан да обезбеди да запослена жена у време трудноће, запослени млађи од 18 година живота и запослени са смањеном радном способношћу буду о писменој форми обавештени о резултетима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају, а све у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 24.

Право је обавеза запосленог да се пре почетка рад упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на којем ради.

Члан 25.

Ако запосленом прети непосредна опасност по живот и здравље, он има право да одбије да ради у законом предвиђеним случајевима. У случајевима предвиђеним законом запослени може да се писменим захтевом обрати послодавцу ради предузимања мере, које по мишљењу запосленог нису предузете.

Ако послодавац не поступи по захтеву запосленог из става 1. овог члана у року од осам дана, од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права Инспекцији рада. У случају спора између запосленог и послодавца, послодавац је дужан да одмах обавести Инспекцију рада.

Члан 26.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.

Не придржавање прописаних мера за безбедан и здрав рад представља тежу повреду радне обавезе због које послодавац може отказати уговор о раду.

Члан 27.

Запослени је дужан да одмах обавести послодавца о неправилностима, штетностима, опасностима и другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље и безбедност и здравље других запослених.

Непоступање у складу са претходним ставом представља повреду радне обавезе због које послодавац може отказати уговор о раду.

Ако послодавац после добијеног обавештења од стране запосленог, не отклони неправилност, штетности, опасности и друге појаве у року од осам дана, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада о чему обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 28.

Непосредни руководиоци одговорни су за спровођење безбедности и здравља на раду у организационој целини којом руководе и у том делу нарочито су дужни:

- да пре почетка рада утврде исправност средстава рада и средстава личне заштите,
- да не дозволе запосленом рад на неисправном средству рада,
- да обезбеде и учествују у прегледима средстава рада, када се ови врше у циљу утврђивања исправности и примењености мера заштите,
- да обезбеде несметано извршење периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и испитивање услова радне околине,
- да предузимају мере за отклањање недостатака, који би могли угрозити безбедност на раду,
- да обезбеде коришћење средстава личне заштите на свим радним местима за која су прописана,
- да не дозволе рад запосленом без средстава личне заштите,
- да врше практично оспособљавање запосленом из области безбедности и здравља на раду и упознавање са опасностима и штетностима посла који ће обављати,
- да обезбеде одсуствовање запосленог са рада када овај обавља периодични или систематски лекарски преглед,
- да забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера заштите на раду, не користи средства личне заштите или одбија да поступи по упуствима за безбедан рад,
- да удаље са рада запосленог који је под утицајем алкохола или других средстава зависности,
- да обавесте лице за безбедност и здравље на раду о свакој повреди на раду,
- да при свакој повреди на раду организују пружање прве помоћи, и обавештава леце за безбедност и здравље на раду,
- да предузимају и друге мере и радње у циљу безбедног рада запосленог.

Члан 29.

У спровођењу безбедности и здравља на раду запослени имају следеће обавезе:

- да поштују прописе о безбедности и здрављу на раду, односно примењују прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користе средства за рад и опасне материје, да користе прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да се старају о њиховој примени, тако да не угрозе своју безбедност и безбедност и здравље других људи;
- да пре отпочињања процеса рада, прегледају своје радно место и средства за рад која користе, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, те да у случају уочених недостатака, известе свог непосредног руководиоца;
- да пре напуштања радног места, радно место и средства за рад оставе у чистом и уредном стању, тако да не угрожавају остале запослене (контрола стања);
- да сарађују са непосредним руководиоцем и лицем за безбедност и здравље на раду, а у циљу спровођења прописаних мера за безбедност и здравље на раду, на свом радном месту;
- да пре отпочињања процеса рада, упознају мере безбедности и здравља на раду, на радном месту на којем су распоређени, као и да се оспособљавају за њихово спровођење;
- да у току рада стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;
- да послове обављају са пажњом ради безбедности свог живота и здравља као и живота и здравља осталих запослених;
- да поступају и раде по технолошком поступку и датим упуствима,
- да сваку повреду на раду одмах пријаве непосредном руководиоцу;
- да се стара о обезбеђењу заштите сваког запосленог и да учествује у пружању прве помоћи и спасавању у случају несреће на раду;
- да по уочавању неправилности, односно појава које би могле угрозити безбедност и здравље на раду, одмах обавесте непосредног руководиоца;
- да на захтев непосредног руководиоца, у обавези су да се подвргну тесту којим би се установило да ли су под утицајем алкохола или других средстава зависности;

- да обаве лекарски преглед, на који су упућени у случају да је актом о процени ризика утврђено да раде на радном месту са повећаним ризиком;

6. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 30.

Послодавац је дужан да организује послове за безбедност и здравље на раду или да послове повери овлашћеном правном лицу или предузетнику сагласно одредбама закона. Послове одговорног лица послодавац може обављати и сам ако је делатност и број запослених у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Послове безбедности и здравља на раду мора да обавља лице за безбедност и здравље на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Члан 31.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да у писменој форми извести послодавца и представника запослених о забрани рада на радном месту или употреби средстава за рад у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље на раду.

Ако послодавац и поред забране наложи да запослени настави да ради, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надежну Инспекцију рада.

Члан 32.

Лични подаци прикупљени у вези са лекарским прегледима запосленог, поверљиве су природе и под контролом су службе медицине рада. Подаци из става 1 овог члана могу се доставити и другим лицима само уз писмену сагласност запосленог.

Члан 33.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбди претходни лекарски преглед, као и периодичне лекарске прегледе у току рада. Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који одбије да прихвати посао у смислу става 1 овог члана.

7. ЕВИДЕНЦИЈЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 34.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о безбедности и здрављу на раду, на начин и под условима који су прописани законом.

Члан 35.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Члан 36.

Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду односно обољење.

8. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Непосредни руководиоци су дужни да обезбеде да сви запослени буду упознати са Правилником о безбедности и здрављу на раду.

Члан 38.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и други прописи који регулишу ову област.

Члан 39.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења.

У Београду, 08.03.2022. године,

ПРЕДСЕДНИК АКАДЕМИЈЕ

Вера Петровић

др Вера Петровић, проф. стр. ст.